

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08161/2019-ERU

V Ostravě dne 11. listopadu 2019

Č. j. 08161-7/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08161/2019-ERU zahájeném dne 11. září 2019 s obviněným z přestupků, společností **KR OSTRAVA a.s.**, se sídlem Slívova 1946/7, Slezská Ostrava, 710 00 Ostrava, IČO: 258 90 981, ve věci podezření ze spáchání jednoho přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2017“), a ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2018“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupků, společnost KR OSTRAVA a.s., se sídlem Slívova 1946/7, Slezská Ostrava, 710 00 Ostrava, IČO: 258 90 981 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání

- a) **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 29. listopadu 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Opava, část obce Milostovice, v ulici Na Lukách, v blízkosti budovy č. p. 31, č. or. 5 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25,
- b) **přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 7. června 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Opava, část obce Zlatníky, v ulici 6. května, mezi budovou č. p. 41, č. or. 13 a budovou č. p. 11, č. or. 26 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25,

a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017, se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků, a to přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a přestupku podle energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018, ukládá úhrnná **pokuta ve výši 64 000 Kč** (slovy: šedesát čtyři tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29919.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29919.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 11. září 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 08161-3/2019-ERU ze dne 10. září 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků, a to konkrétně přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků dvou kontrol, a to kontroly vedené pod sp. zn. 08251/2018-ERU zahájené dne 20. srpna 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, a kontroly vedené pod sp. zn. 03743/2019-ERU zahájené dne 29. března 2019 podle totožného ustanovení téhož zákona.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontrol vedených pod sp. zn. 08251/2018-ERU, sp. zn. 03743/2019-ERU, bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení.

Kontrola sp. zn. 08251/2018-ERU

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. května 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 08251-22/2018-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 29. listopadu 2017 ve městě Opava,

část obce Milostovice, v ulici Na Lukách, v blízkosti budovy č. p. 31, č. or. 5 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále také „plynárenské zařízení A“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Kontrola sp. zn. 03743/2019-ERU

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 12. června 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 03743-7/2019-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 7. června 2018 ve městě Opava, část obce Zlatníky, v ulici 6. května, mezi budovou č. p. 41, č. or. 13 a budovou č. p. 11, č. or. 26 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále také „plynárenské zařízení B“), důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Dne 14. srpna 2019 byly do správního spisu vloženy kontrolní spisy sp. zn. 08251/2018-ERU, sp. zn. 03743/2019-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 08161-2/2019-ERU.

Dne 10. září 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 08161-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 11. září 2019. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků, a to přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil úhrnnou pokutu ve výši 64 000 Kč.

Dne 17. září 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.

Dne 17. září 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání č. j. 08161-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 18. září 2019. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 1. října 2019 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení označený jako „Vyjádření se k podkladům shromážděným Energetickým regulačním úřadem v řízení č. j. 08161-3/2019-ERU“ (dále jen „vyjádření“), v němž účastník řízení mimo jiné uvedl, že veškerou škodu způsobenou při obou vytýkaných skutcích dobrovolně a bezezbytku uhradil. V obou případech poškození plynárenského zařízení A i B nebylo plynárenské zařízení řádně uloženo v zemi, nebylo uloženo v pískovém obsypu ani označeno výstražnou fólií. Účastník řízení dále uvedl, že k poškození plynárenského zařízení B nedošlo při strojním výkopu,

ten byl proveden ručně, ale při manipulaci se stavebním materiálem pomocí stavebního stroje, kdy došlo nedbalostí a shodou okolností k proražení plynárenského zařízení B. Účastník řízení dále uvedl, že neprodleně po poškození plynárenského zařízení A i B, podnikl veškeré kroky k minimalizaci nepříznivých důsledků nehody, zaškrtil únik plynu, incident řádně nahlásil a spolupracoval při odstraňování následků a následném šetření. Účastník řízení závěrem uvedl, že se v posledních letech potýká s opakovanou ztrátou, což doložil Výkazem zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018. Z výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018 vyplývá ztráta ve výši 14 626 000 Kč oproti minulému období, kdy činila ztráta ve výši 2 480 000 Kč. Účastník řízení má za to, že pokud bude Úřad uvažovat o uložení pokuty, měl a mohl by ji ukládat ve výrazně nižší výši, než jak mu byla uložena příkazem č. j. 08161-3/2019-ERU ze dne 10. září 2019.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

IV. I. Skutek dle spisu kontroly sp. zn. 08251/2018-ERU

Zemní práce na stavbě „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo uzavřené dne 10. května 2017 s objednatelem Statutárním městem Opava, se sídlem Horní náměstí 382/69, 746 01, Opava – Město, IČO: 003 00 535 (dále jen „Statutární město Opava“). Dne 30. června 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí zápis z téhož dne. V bodě 11. tohoto zápisu je mimo jiné uvedeno, že zhotovitel (účastník řízení), je povinen zajistit aktualizaci vyjádření a následné vytyčení inženýrských sítí u jednotlivých vlastníků a správců včetně dodržení jejich podmínek.

Dne 2. srpna 2017 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Dne 18. srpna 2017 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“), vytyčila polohu plynárenského zařízení A v terénu, s platností 2 měsíce, v době poškození plynárenského zařízení A bylo vytyčení neplatné.

Dne 29. listopadu 2017 došlo ve městě Opava, část obce Milostovice, v ulici Na Lukách, v blízkosti budovy č. p. 31, č. or. 5 při provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kanalizace k poškození plynárenského zařízení A.

Z fotodokumentace místa poškození založené v kontrolním spise je zřejmé, že plynárenské zařízení A nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií.

Účastník řízení v Zápisu z jednání v rámci kontroly dne 6. září 2018 Úřadu mimo jiné uvedl, že k poškození plynárenského zařízení A došlo při výkopu rýhy pro pokládku kanalizačního potrubí lžící zemního stroje značky CAT 315. Zemní stroj obsluhoval zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE]. Účastník řízení dále uvedl, že provedené vytyčení bylo málo zřetelné a strojník jej zřejmě přehlédl. Plynárenské zařízení A nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií, které by strojníka na přítomnost plynárenského zařízení mohly upozornit. Poškození plynárenského zařízení A bezprostředně nahlásil na poruchovou linku a plynárenské zařízení A zaškrtil, aby zamezil úniku plynu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení A došlo k úniku 722 m³ plynu do ovzduší za dobu 65 minut, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům nedošlo, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 29. listopadu 2017, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE], a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 30. listopadu 2017.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

IV. II. Skutek dle spisu kontroly sp. zn. 03743/2019-ERU

Zemní práce na stavbě „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“ prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo uzavřené dne 10. května 2017 s objednatelem Statutárním městem Opava. Dne 30. června 2017 došlo k předání a převzetí staveniště, o čemž svědčí zápis z téhož dne. V bodě 11. tohoto zápisu je mimo jiné uvedeno, že zhotovitel (účastník řízení), je povinen zajistit aktualizaci vyjádření a následné vytyčení inženýrských sítí u jednotlivých vlastníků a správců včetně dodržení jejich podmínek.

Dne 25. července 2017 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Dne 10. dubna 2018 společnost GridServices, s.r.o., vytyčila polohu plynárenského zařízení B v terénu, s platností 2 měsíce. Jednou z podmínek stanovených v protokolu o vytyčení je, že veškeré zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení je nutné provádět ručně.

Z dohody nazvané „Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – žádost o uvedení PZ do původního stavu“, ze dne 7. června 2018, která byla poškoditelem (účastníkem řízení) podepsána vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení B došlo překopnutím plynárenského zařízení B při kopání kanalizace strojovou technikou.

Z fotodokumentace místa poškození založené v kontrolním spise je zřejmé, že plynárenské zařízení B nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům

(kategorie maloodběratel) po dobu 5 hodin a k úniku 22 m³ plynu do ovzduší za dobu 5 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 7. června 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE], a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 11. června 2018.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), dále energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2017 u skutku ze dne 29. listopadu 2017 a energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2018 u skutku ze dne 7. června 2018.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení, tj. skutku ze dne 29. listopadu 2017 novelizován dvakrát, a to naposledy zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019, a v době od spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení, tj. skutku ze dne 7. června 2018 novelizován jednou, a to již uvedeným zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Relevantní ustanovení energetického zákona nebyla v době od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení novelizována.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a § 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání

z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018 a zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017 i ve znění účinném do 31. prosince 2018, se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 těchto zákonů. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018.

V. III. Právní posouzení skutků

V obou projednávaných případech je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. Na základě zjištěných okolností není ani v jednom případě pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl v obou případech zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenských zařízení A a B.

U skutku pod bodem I. a) výroku tohoto rozhodnutí bylo prokázáno, že zemní práce prováděl prostřednictvím zemního stroje zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE]. Jeho jednání je přičitatelné účastníkovi řízení [viz ust. § 20 odst. 1, § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Účastník řízení měl před zahájením výkopových prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení A si účastník řízení také nechal vytyčit, jak vyplývá z příslušného protokolu o vytyčení, nicméně platnost tohoto vytyčení byla 2 měsíce, tudíž v den poškození plynárenského zařízení A již toto vytyčení nebylo platné a jak sám účastník řízení uvedl „málo zřetelné“. V protokolu o vytyčení ze dne 18. srpna 2017 je stanoveno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení je nutné provádět ručně. Vzhledem k tomu, že účastník řízení bez předchozího znovu vytyčení plynárenského zařízení A v terénu, či provedení ručně kopaných sond, zemní práce prováděl prostřednictvím strojního mechanismu, kdy při výkopu rýhy pro pokládku kanalizačního potrubí lžící zemního stroje značky CAT 315 došlo k poškození plynárenského zařízení A, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s maximální opatrností. Účastník řízení pochybil tím, že před zahájením provádění zemních prací nepožádal o znovu vytyčení plynárenského zařízení A v terénu. Účastník řízení tak na sebe vzal odpovědnost za případné poškození plynárenského zařízení.

U skutku pod bodem I. b) výroku tohoto rozhodnutí bylo prokázáno z dohody nazvané „Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – žádost o uvedení PZ do původního stavu“, že zemní práce prováděl prostřednictvím zemního stroje účastník řízení. Účastník řízení tedy vykonával zemní práce v rozporu s podmínkami stanovenými v protokolu o vytyčení

ze dne 10. dubna 2018, podle něhož měl zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení vykonávat ručně. Účastník řízení tak i v tomto případě na sebe vzal odpovědnost za případné poškození plynárenského zařízení.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení v zaslaném vyjádření zdůraznil, že veškerou škodu způsobenou poškozením plynárenského zařízení A i B dobrovolně a bezzbytku uhradil. Skutečnost, že účastník řízení zaplatil škodu, účastníka řízení nezavazuje odpovědnosti za přestupek, může však být polehčující okolností, k čemuž též správní orgán přihlédl při rozhodování o výši pokuty v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že plynárenské zařízení A i B nebylo řádně v zemi uloženo, nebylo uloženo v pískovém obsypu ani opatřeno výstražnou fólií správní orgán uvádí, že neoznačení plynárenského zařízení, chybějící pískový obsyp a výstražná fólie, či jiné nedostatky uložení plynárenského zařízení v zemi nezavazují osobu, jež ho poškodila, odpovědnosti za toto poškození. Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a nebylo opatřeno výstražnou fólií, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost při rozhodování o výši pokuty v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že k poškození plynárenského zařízení B nedošlo při strojním výkopu, ten byl proveden ručně, ale při manipulaci se stavebním materiálem pomocí stavebního stroje, kdy došlo nedbalostí a shodou okolností k proražení plynárenského zařízení B správní orgán uvádí následující. Průběh skutkového děje, tak jak ho popsal účastník řízení, z obsahu spisu nevyplývá. Správní orgán proto odkazuje na závěry, které již uvedl ke způsobu poškození plynárenského zařízení B v části V. III. „Právní posouzení skutků“. Nadto správní orgán uvádí, že správní trest je ukládán za poškození plynárenského zařízení A a poškození plynárenského zařízení B je počítáno toliko jen jako přitěžující okolnost, kdy se účastník řízení dopustil vytykaného přestupku v souběhu s dalším přestupkem.

K námitkám účastníka řízení, že v obou projednávaných případech podnikl veškeré kroky k minimalizaci nepříznivých důsledků nehod, zaškrtil únik plynu a incident řádně nahlásil a při odstraňování následků i následném šetření spolupracoval, správní orgán uvádí, že tyto námitky vypořádává v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí. Ke skutečnosti, že účastník řízení spolupracoval při odstraňování následků, (plynárenské zařízení A zaškrtil k zamezení úniku plynu), správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti při rozhodování o výši pokuty v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že se v posledních letech potýká s opakovanou ztrátou, kdy z předloženého Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018 vyplývá ztráta ve výši 14 626 000 Kč oproti minulému období, kdy činila ztráta ve výši 2 480 000 Kč, správní orgán uvádí, že tuto námitku vypořádává v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

Účastník řízení má za to, že v případě uložení pokuty by Úřad měl a mohl uložit pokutu ve výrazně nižší výši, než jak mu byla uložena příkazem č. j. 08161-3/2019-ERU ze dne 10. září 2019. Správní orgán se s výši uložené pokuty vypořádává v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

V. V. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním, kterého se dopustil dne 29. listopadu 2017, porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona, a současně jednáním, kterého se dopustil dne 7. června 2018, porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona.

V souvislosti s naplněním formálních stránek dvou přestupků se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiálních stránek těchto přestupků (škodlivostí přestupků pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V případě jednání ze dne 29. listopadu 2017 došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení A k úniku 722 m³ plynu do ovzduší za dobu 65 minut. Správní orgán má tak za to, že v tomto jednání účastníka řízení lze bezpochyby shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť v důsledku činnosti účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení A s výše popsány následky.

V případě jednání ze dne 7. června 2018 došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení B k úniku 22 m³ plynu do ovzduší za dobu 5 minut a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům kategorie malooběratel. Jednáním účastníka řízení v tomto případě došlo k porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy a k poškození plynárenského zařízení B s výše popsány následky.

Správní orgán tak konstatuje, že obě jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V případě skutku ze dne 29. listopadu 2017 účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení A strojně, jak vyplývá z jeho vyjádření a v době provádění zemních prací již neměl platné vytyčení plynárenského zařízení A, neboť vytyčení plynárenského zařízení v zájmové oblasti bylo dle příslušného protokolu provedeno dne 18. srpna 2017 s platností 2 měsíce. Zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení A pak byly prováděny dne 29. listopadu 2017. Nadto sám účastník řízení uvedl, že provedené vytyčení bylo málo zřetelné a strojník jej zřejmě přehlédl. Účastník řízení z protokolu o vytyčení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a povinnosti v něm uvedené nerespektoval, když zemní práce prováděl strojně, nikoliv ručně s maximální opatrností. Správní orgán má za to, že pokud by účastník řízení vynaložil veškeré možné úsilí tím, že by požádal o nové vytyčení polohy plynárenského

zařízení A a veškeré zemní práce by prováděl dle podmínek stanovených v protokolu o vytyčení, nemuselo k poškození plynárenského zařízení A dojít.

V případě skutku ze dne 7. června 2018 účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení B rovněž strojně, čímž nerespektoval podmínky uvedené v protokolu o vytyčení. Účastník řízení z protokolu o vytyčení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a povinnosti v něm uvedené nerespektoval, když zemní práce prováděl strojně.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení ani v jednom případě nevykonal veškeré úsilí k tomu, aby nedošlo k poškození jednotlivých plynárenských zařízení, a proto nenaplnil liberační důvody dle výše uvedeného ustanovení zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018.

VI. Uložení správního trestu

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytýkaných přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných přestupků je nejzávažnější.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 a přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2018 lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jelikož se účastník řízení dopustil spáchání dvou přestupků podle stejného ustanovení, horní hranice sazeb pokut jsou u obou přestupků totožné.

Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 29. listopadu 2017, kdy účastník řízení vykonával zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez platného vytyčení a kdy poškozením plynárenského zařízení A došlo k úniku 722 m³ plynu do ovzduší za dobu 65 minut.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení A strojně hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost. Účastník řízení je společností s předmětem podnikání provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Jako profesionál, který ve stavebnictví podniká již od roku 2001, si měl být vědom toho, že veškeré zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení je třeba provádět ručně a s maximální opatrností. Účastník řízení však bez platného vytyčení plynárenského zařízení, či provedení ručně kopaných sond, přistoupil přímo k použití zemního stroje.

Správní orgán rovněž jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnost, že vytyčení polohy plynárenského zařízení A bylo v době provádění zemních prací neplatné a málo zřetelné. Pokud by účastník řízení požádal o nové vytyčení polohy plynárenského zařízení A a veškeré zemní práce by prováděl dle podmínek stanovených v protokolu o vytyčení, mohl poškození plynárenského zařízení A předejít.

V důsledku poškození plynárenského zařízení A došlo k úniku 722 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti.

Jako k přitěžující okolnosti pak správní orgán přihlédl ve smyslu ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky také ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil vytýkaného přestupku v souběhu s dalším přestupkem.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost hodnotil to, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání 2 správních deliktů ve věcné působnosti Úřadu. Jednalo se o spáchání 1 správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla příkazem č. j. 01929-3/2016-ERU ze dne 4. března 2016, který nabyl právní moci dne 18. března 2016, uložena pokuta ve výši 12 000 Kč spolu s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, a dále 1 správního deliktu (označeného jako přestupek) dle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla příkazem č. j. 01092-3/2019-ERU ze dne 25. ledna 2019, který nabyl právní moci dne 6. února 2019, uložena pokuta 11 000 Kč. Druhé potrestání hodnotí správní orgán dle zásady absorpční, jelikož účastník řízení spáchal projednávané přestupky v nyní posuzované věci dne 29. listopadu 2017 a dne 7. června 2018, tj. ještě před tím, než byl pravomocně potrestán rozhodnutím č. j. 01092-3/2019-ERU ze dne 25. ledna 2019 za jiné protiprávní jednání.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení A (tj. plynárenské zařízení A zaškrtil k zamezení úniku plynu) a spolupráci při odstraňování následků. Skutečnosti, že účastník řízení poškození plynárenského zařízení nahlásil

a spolupracoval při následném šetření, jako polehčující okolnosti při ukládání pokuty ve správním řízení hodnoceny nebyly, jelikož tyto okolnosti nejsou v rozhodovací praxi Úřadu považovány za polehčující. Ke skutečnosti, že účastník řízení spolupracoval při následném šetření poškození plynárenského zařízení, správní orgán navíc uvádí, že dle ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba naopak povinná vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti skutečnosti, že plynárenské zařízení A nebylo uloženo v pískovém obsypu ani označeno výstražnou fólií, a úhradu vzniklé škody účastníkem řízení.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2017 založeného ve sbírce listin Veřejného rejstříku zjistil, že výsledkem hospodaření účastníka řízení za účetní období byla ztráta ve výši 2 480 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 103 974 000 Kč. Z Rozvahy ke dni 31. prosince 2017 pak správní orgán zjistil, že nerozdělený zisk účastníka řízení z minulých let činil 54 462 000 Kč.

Z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2018 předloženého účastníkem řízení správní orgán zjistil, že výsledkem hospodaření účastníka řízení za účetní období byla ztráta ve výši 14 626 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 111 411 000 Kč.

S ohledem na aktuální majetkové poměry doložené účastníkem řízení nelze uvažovat o tom, že by uložená pokuta mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008–133, likvidační pokuta je taková sankce, *„která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.“* Správní orgán dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. června 2015, č. j. A As 53/2015-26, v němž soud uvedl, *„že samotný záporný výsledek hospodaření však není překážkou pro uložení pokuty a neznamena ani, že uložená pokuta je likvidační.“* S ohledem na obrat účastníka řízení v letech 2017, 2018 a výši nerozděleného zisku není možno uvažovat o tom, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu

ze dne 10. září 2019, č. j. 08161-3/2019-ERU, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava